

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica pri[m]a post oct. Epiph. Textus euang. Joan. ca. ij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

Dñica. I. post octa. Epi.

dicens. Hic est filius meus dilectus. *De* bunt autē ista p̄is vox audiri fm s. Tho. vbi s. et fm Aug. in ser. de Epi. eoq̄ n̄ baptismus perficit̄ inuocata trinitate. id̄ in ch̄: isti baptismate cora trinitate debuit manifestari: sic̄ factum est. Hiero. *Hy* steriū trinitatē in baptisate demōstrat: Dñs baptizat: sp̄s descēdit in habitu colūbe: p̄is vox testimoniū filio p̄hibentis audir̄. Hec ille. *Dicit* autē fm Hila. d̄ trinit. hic filius dilectus: q̄ p̄p̄t̄ r̄ ver̄. *Ut* si filius origie: nō adoptiōe (In q̄ mibi com̄ pacui). i. in q̄ siue de q̄ letor̄ gaudeo sic̄ in naturali r̄ non sic̄ in adoptato fm Aug. sup̄ Joannē. *Vel:* in q̄ mibi com. si refera tur ad humanitatē fm Remig. intelligit̄ in q̄ solo pct̄m non inueni. Si autē legat̄: i. q̄ mibi complacui. fm eundē subaudiēduz est: placituz meū constituere. vt p̄ eū op̄ redemptionis explerē. Est autē sciendum fm Aug. de p̄sen. euang. q̄ Lu. r̄ Marc. habēt sic̄. *Tu* es filius meū dilectus: in te complacui mibi) r̄ sic̄ concordantia fm eū. Non em̄ dictū est: tu es filiū meū: vt ipse addisceret qd̄ nesciret. sed hoc ei p̄pter circūstātes dictū est. Et hunc sensuz exp̄sit Bar. dicens: *Hic* est. Exponit autē hoc tripl̄. Primo de gr̄a vnionis vt dictū est. q̄ sc̄z in eo deū placitū suū de n̄ra redēptiōe p̄fecit. Et sc̄do de gr̄a singulari p̄sone. q̄ d. *Tanta* est huius mei dilecti filij gr̄a q̄ in eo nunq̄ inueni aliqd̄ mibi displicēs. i. pct̄m mortale: veniale: vel origiāle. Et tertio de gr̄a capitis: vt dicat̄ complacui. i. beneplacitū meū constitui: fm Glof. vt tu in q̄ nihil est nisi bonū placeas per te r̄ alij non p̄ se sed in te: tibi fide et charitate vniti placeant. Hec illa

Allegorice significat q̄ h̄i q̄ suscepturi erāt baptismū ch̄i p̄ aquā baptismalem: suscepturi erant i se sp̄m sc̄m: et p̄r om̄ta eius dona r̄ fructus infusas: dūmodo oraret. i. mentē eleuarent in deū: p̄ displicentiam pct̄ōz si forent adulti.

Anagorice h̄o significat q̄ baptizatus si decedat statim a pro celo euolat ad illd̄. sicut r̄ martyres: r̄ q̄ dignā egerūt p̄niam.

Dotaliter instruit baptizat̄ fm Ch̄ysof. vt post baptismū statim ascendat ad virtutes. Et maxime orationi vacare de

bet. Et tunc meret̄ doceri d̄ celo p̄nter nam inspirationē.

Dñica p̄ia post oct. Epiph.
Textus euang. Joan. ca. ij.

n *Optie* facte sūt in cana galilee: et erat mater Iesu ibi. Vocatus est autem Iesus et discipuli eius ad nuptias. Et deficiente vino: dixit mater ei ad eum. Vinum nō habent. Et dixit ei Iesus. Quid mibi et tibi ē mulier? Mōdū venit hora mea. Dicit mater ei ministris. Quidcūq̄ dixerit vobis facite. Erāt autē ibi lapidee hysarie sex posite fm purificationem iudeorum: capientes singule metretas binas vel ternas. Dicit eis Iesus. Implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas vsq̄ ad sūmū. Et dicit eis Iesus: Haurite nunc: et ferte architriclino. Et tulerunt. Et autē gustauit architriclinus aquam vinum factum r̄ non sciebat vnde esset ministri autē sciebant qui hauserant aquas: vocat sponsum architriclinus r̄ dicit ei. Dis hō primū bonū vinū ponit: r̄ cum inebriati fuerint: tūc id qd̄ deterior est. Tu autē seruaisti vinū bonū vsq̄ adhuc. Hoc fecit initius signorū Iesus in cana galilee: et manifestauit gloriā suā. Et crederunt in eū discipuli eius.

n *Optie* facte sunt in cana galilee. Joan. ij. Nuptie d̄ quibz in presenti euangelio fit mētio fm textū euangeliij iohannis dicitur facte terra diei. Qd̄ dupliciter intelligit̄. Vno sc̄z

moderata die a. honio qd iohannes perhibue-
rat christo. **¶** o mo vt dicantur facte tertia
die. i. eadem die tertio repetita. Nam fm
Hiero. z Aug. z ecclie sententiam z consue-
tudinem vt dicit sanctus Thbo. tertio/
decimo die anatiuitate sua dñs adoratur e-
a magis. z eadem die. xxx. Annis reuolutus
baptizatus est. z eadem die reuolutus an-
no vno: hoc miraculo glorificatur est. z ead-
dem die reuoluto anno panes multiplica-
uit: vt dicit Bed. Et q sequit fm s. Thbo.
q ad mir^o annus vnus elapsus sit a bap-
tismo vsq; ad nuptias. In qd dem anno ni-
hil legit chm fecisse nisi qd dicit Bar. iij.
de ieiunio in deserto: z ea q iohannes. ij. ca.
refert de testimonio ioanis z conuersione
discipulorum. A nuptijs aut inquit cepit
publice predicare z miracula facere. **¶** Se-
cundū tñ eos dicitur inter baptizata chm
z ei^o passionē fluxisse duos annos cum dis-
midio: hoc qd h legit de nuptijs eodē an-
no factū est qd chm baptizatus est. Sz his
contrariis sua ecclie predicta: vt dicit scñs
Thbo. Circa hoc aut miraculū qd i euan-
gello narrat occurrunt tria puncta: q sunt
Preparatio: Perpetratio: Comprobatio.
Quantū ad primū litteralr sciendū ē q
tenet cōiter q iste nuptie fuerūt Ioannis
euāgeliste: qd videt sonare dictū Hiero.
in plogo sup euangelio eiusdē: q dicit q
dñs eū volentē nubere. i. nūmare mrimo-
niū: vocauit de nuptijs. Non em legit do-
minuz fuisse in alijs nuptijs. Rōnabile est
etiā q mater iesu q sp amauit secretū fm
Amb. nō fuisset ibi: nisi sibi maxime alter
contigū scipue spōsus attinisset: vt pote
nepos suus. Dicit tñ magr hist. q hoc nō
est certū. Dicit q (Nuptie facte sunt) Nu-
ptie aliqui sumunt p carnali corporū coniu-
ctiōe. Vñ Hieron. Lū ioseph virū audis
marie: non tibi suspicio subeat nuptiarū.
Aliquū nō nuptie appellat nuptiale iuui-
um: vt h (In cana galilee.) Lana viculus
est in puincia galilee fm Rab. ideo addit:
galilee. q sic dicebat forte z aliq alia villa
(Et erat mī iesu ibi) inuitata. i. ad nupti-
as: vt eas sua honorabili pñtia decoraret
Sic aut testat magister hist. qdam dicūt
q tunc mortuus erat ioseph z virgo trās-

ferat in custodias filij. Vñ non fuit ioseph
vocat^o ad nuptias: nec deinceps aliqd les-
git de illo in euangelio. Quicqd tñ sit de
hoc: certum est q tpe passiois chm fm eū-
dem erat mortuus: qd aliter chm pñnem
nō cōmendasset alijs. Ioan. Sic aut di-
cunt aliq ex hoc apparet q iesus nondum
manifestus erat: q mī pncipaliter inuita-
ta est: tpe pō non nisi p reuerentia matr.
Vñ vt dicit sanct^o Thbo. pmitit de mīe vt
ōndat q iesus adhuc ignotus erat et non
fuit vocat^o quasi insignis psona: sed ex qd-
dam familiaritate sic vnus alioz. Vñ for-
te non fuerit ausi inuitare chm ppter ei^o
summā religionem. qz non erat solit^o con-
uīua frequentare z nuptias. Vocata ē er-
go pmo mater. Deinde consilio ei^o vocat^o
tus est filius. ideo subdit (Vocatus ē aut
iesus z discipuli eius ad nuptias) Et vocat^o
venit pmo fm Lryf. vt daret no-
bis humilitatis exemplū. qz non est dedi-
gnatus ad nuptias venire seruo. **¶** **¶** dicit
Aug. Erubescat hō esse superbus: quō-
niā factus est humilis de^o. Ecce inter ce-
tera filius hominis venit ad nuptias: q cur
apud patrē esset instituit nuptias. Hec il-
le. Scdo vt p demnet hereticos q nupti-
as illicitas dicunt Et fm Bedā tales he-
retici fuerunt Tactian^o z Marcian^o: con-
tra qd ait. Sctboro imaculato z nuptijs
debita castitate celebrat^o culpa inesset: ne-
qua qz dñs ad has venire: nequa qz eas si-
gnoz hōz imitjs psecrare voluisset. Nūc
aut qz bona est castitas conjugalis: meli-
or pñctia vidualis: optima pfectio pgi b-
nalis: ad comprobandū omniū electionē
graduū: discernendū tñ meritū singuloz:
ex intemerato pginis vtero nasci digna-
tus ē: a pphético vidue Anne ore mox na-
tus benedict^o: a nuptiarū celebratoribz iaz
iuuenis inuitat^o: z hos pñtia sue pñtis ho-
norat. Hec ille (Et deficiente vino) ex vī-
uina prouidētia: vt hoc signozū principio
christus innotesceret (dicit mater iesu ad-
eum) mora cōpassione: z certa d filij pote-
state (Vñ nō habent) scz ministri ad pñ-
endū p miraculū. quia aliter pgrue fieri nō
poterat. Et in hoc fm sanctū Thbo. notat^o
reuerentia mris ad filiū. qz vt dicit ex reue-

Dominica post octa. Epi.

rentia quā habemus ad deū: sufficit defe-
ctus nostros tñ exponere: fm illud psal.
Dñe aq̄ te omne desiderij meū. Qualiter
aut nobis deus subueniat nō est nostrum
inquirere: q̄ qd̄ oremus sicut oportet rñ/
scimus. Et ideo mater alioz defectū chri-
sto simpliciter exposuit nihil petēdo. Sed
querit hic Chrysostomus. Quid mouit matrē ad
aliqd̄ magnū imaginanduz de filio: cum
ad huc nullū fecisset miraculū vt patebit
Et soluit idē: q̄ ea que in p̄ceptōe et nati-
uitate chrii viderat audierat: p̄teruabat
in corde suo. Sed tūc vltimū querit idē
quare nō ante inuitauerat filiū ad mira-
cula faciendā: Et soluit: q̄ chrius vsq̄ ad
hoc tps̄ cōmunitē se habuerat vt alij ho-
mines: salua tñ omni modestia et religiōsi-
tate. Jam aut̄ ceperat manifestari. nā iaz
vocauerat discipulos aliq̄s: et receperat te-
stimonij a Joāne baptista. Mater autē
obsequabat volūtati eius: et ideo q̄d̄m scilicet
uit q̄ volebat latere: nō induxit vt faceret
miracula: sed solū tunc q̄n vidit q̄ volebat
suā gloriā manifestare. Vel etiā possum⁹
dicere nō esse incredibile nec irrationabi-
le q̄ chris sue matri reuelauerit qd̄ erat fa-
cturus. Unde cum infra visus fuisset p̄-
ponenti defectum vini: dedisse responsum
negatiuū dicens: quid mibi et tibi: illa qua-
si certa de futuro miraculo: dixit. Qd̄cūq̄
erit dixerit vobis facite. Et h̄c ergo pa-
tet quomodo fuit preparatum seu occasi-
onatum miraculum.

Allegorice fm Aug. et Bedā: p̄ has
nuptias significant quedam nuptie spūa-
les: que licz iā essent tūc facte aliquo mo-
do: tñ erāt future fm suā manifestationē
et cōsumationē pdicantibz apostolis. Tñ
fm Aug. iste nuptie sūt facte in thalamo
ventris Marię: et sponsus fuit verbū pa-
tris: sponsa humana caro seu humana na-
tura: et p̄sequenter ecclesia quā sibi in būa-
nitate vniuit. De nuptie fm Bedā tertia
die fiunt. i. tpe gratie: nō tempore nature
vel legis scripte. Discubente aut̄ dño de-
fecit vinū: vt melius succederet. sūt em̄ sa-
cramenta digniora in noua lege q̄ in vete-
ri: et scripturaz sensus suauior. Facte autē
sunt in Galilea. i. trāsmigratione qua de-
us factus est homo: et in cana. i. zelo feruē-

te dñi nī amoris: qui eum ad nuptias cō-
duxit.

Anagoge in Galilea. i. i. trāsmigra-
tione: q̄ ex hoc seculo migrat⁹: fiunt nup-
tie in cana. i. in eo q̄ habet zelū seu amo-
rē dei. q̄ nuptie sunt eterna gaudia: in q̄bz
est Iesus et m̄r et discipuli ei⁹. In his de-
ficit vinū imp̄fectū vt miraculosuz in op-
timū succedat. Et sibi succedit apta visio:
spei p̄fecta cōp̄hensio: charitati aut̄ imp̄fe-
cte successit charitas p̄te p̄sequēs grām
p̄sumatā et brā fruitio: q̄bz sit vt anim⁹ ie-
briet gaudio. De his vide l. Th. iij. di.
xlix. dist. iij. ar. v. q. iij. si vis.

Doralit in h̄ q̄ nuptie fiūt in cana qd̄
iterprat zelus: significat q̄ iuges debēt
h̄re zelū discretū ad inuicē. Est at̄ triplex
zelus. i. nim⁹: cū alī eoz est zeloz⁹: qd̄
rephēdit in viro. Eccl. viij. Nō zeles vxoz
rē sinus tui. Et i vxore Eccl. xxvij. Dolor
cordis et inctus mulier zeloz⁹. Est scdus
zelus modic⁹ q̄ alter alterz fornicatē susti-
net: cū tñ fm Aug. li. l. hom. debeat vxoz
q̄tuor modis viz corrigere de h̄: et a for-
tiori vir vxozē. Admonēdo. i. oburgādo
ecclesiam interpellādo: et deū exorādo. Est
tertius zelus discret⁹: de q̄ apls Eph. v.
Viri diligite vxores vras sic chris dilexit
ecclesiam: vt. i. si peccauerint et peniteāt reci-
piatis eas. Et. i. Cor. vij. Viri debēt dili-
gere vxores suas vt corpa sua: vt. i. cor-
pus suū nunq̄ a seip̄ diuidāt. Et Eph. v.
Unusq̄sq̄ vxozē suā vt seipm̄ diligit scz
cordiali et affectuoso amore. Et ecouerto
de vxozibz intelligendū est.

Doralit etiā sciendū est q̄ in nuptijs q̄
fiunt inter Anīmā et deū: ē fm l. Th. o. m̄r
Iesu sic nuptiaz cōciliatrix. qz ei⁹ iterces-
sioe iungimur chriō p̄ grām. Eccl. xxij.
In me ois spes vite et vxoz. Et Iesus sic
verus sponsus. Joā. iij. Qui habet spon-
sam sponus est. Et discipuli vt paronym⁹
phi q̄n iungētes ecclesiam chriō. i. Cor. xj.
Respondi vos vni viro rē. Hec ille. In
his nuptijs aliqñ deficit vinū. Pro q̄ scien-
dū est q̄ qd̄ duplex est vinū. Prīmū est de-
mētans lasciuie. Esa. v. Cithara et lyra et
tibia et tympanū et vinū in cuius vestrīs
Scdm̄ lertificantis innocētie. Ps. Vinū
leti. cor. ho. Tertij exercitantis penitētie

Tractatus. II

Luc. x. Alligavit vulnera eius infundes oleū. **Quartū felicitatē glie. Bar. xvj.** Donec illō bibā vobiscū nō. in regno dei. **Et de tribus vltimis Barth. rogar. p nobis filiū dicens: Vinū nō hāc. Qui uerbvsa cordis nri impleri aq lachrymaz q̄ puerit in vinū celestū solationū: cuius suauitas nisi gustet ignorat: iuxta illud ps. Gustatez videte qm̄ suavis ē dñs**
Quantū ad scdm tangit ppetratio mī raculū. Circa qd̄ scdū est q̄ nūcō ch̄i ad virgine est aliq̄liter obscura. Naz sequit. (Et dicit J̄esus. Quid mibi z tibi ē mulier.) In his aut̄ p̄bis vt testat. Tho. oct. casione sumptit multiplex heresis. Dani c̄deus em̄ dixit ch̄m nō habuisse vez corpus sed ph̄astica z apparatus tm̄: idō sensus est fm̄ eū (Quid mibi z tibi est mulier) q̄si diceret. Nihil: qz nō habeo illā naturā quā me credis h̄re. Valētū aut̄ dicit ch̄m habuisse qdē vez corp̄: s̄z illud de celo attulisse. nec aliqd̄ assūpisse de virgine: ideo sic exponit (Quid mibi z tibi. q̄si diceret: Nihil habeo qd̄ a te acceperim. Hebion aut̄ dixit ch̄m ex virili semie cōceptū vt ceteri fuisse: z matrē ei post partū virgine nō fuisse. Heluidius aut̄ infelix dixit ch̄m p̄ceptū z natū de virgine: s̄z illā post de Joseph habuisse alios filios z p̄sequenter virginitatē post partū pdidisse. Et hī duo in argumentū sue p̄dicie accipiūt hoc q̄ ch̄s dicit: melter. Dicit ei mulier quasi molliens vez vel virū: et sonat corruptā. Cōstat aut̄ ista esse p̄tra veritatē sacre scripture. Dicit em̄ Ro. j. Qui factus est ei ex semie David fm̄ carnē. Nō em̄ ch̄s dicit factus ex semie David rōe diuine nature: nec etiā rōe aie. qz illa nō est ex semine: sed infundit a deo p̄ creationez. Est em̄ ania intellectus ab extrinseco: vt dicit p̄hs in li. de aialib. ergo hoc dicit rōne corporis. ergo habuit vez corpus p̄tra Danieheū. Itē ex hoc sequit q̄ illō corpus nō fuit celeste: sed ex semie David. i. sumptū de p̄gine q̄ p̄cessit ex stirpe David: cōtra Valentiniū. Præterea fm̄ vtrūq̄ istoz virgo nō fuisset mī ch̄i: qz de rōne m̄is est ministrare materiā vñ formē corpus filij. Dicit q̄ fm̄ istos vel decipit euan gelista: dices q̄ erat mat̄ J̄esu ibi. Et sic

tollit p̄tas scripture: z p̄sequenter fundamētū fidei. Notādū etiā q̄ mulier nō sonat in carnis corruptionē: s̄z aliq̄ notat sexus distinctionē. Vñ Ben. iij. dixit Adā Mulier quam dedisti mibi zc. z p̄stat q̄ tūc erat virgo. Erāt em̄ ambo in paradiso vbi nunq̄ se carnat̄ cognouerūt. Et sic accipit hic. z Gal. iij. factum ex muliere. Hec oia ex illo. Qd̄ hō sequit (nōdū venit hora mea) Priscilianiste assumunt ad p̄signationē sui erroris: vt f. Tho. testat. Dicit em̄ oēs act̄ h̄ianos regi z disponit fm̄ dispositionē stellaz: z t̄do certis hōis fm̄ eos hō cogit aliqd̄ facere qd̄ alia face re nequisset: fm̄ q̄ stelle diuersimode disponunt. Vñ sensus est fm̄ eos. Nōdū venit hora mea: fatalis. s̄z in q̄ aliqd̄ tale face re possum. P̄tz aut̄ hoc falsum esse in q̄libet hoie. Impossibile est em̄ q̄ corpus qd̄cūq̄ directe a gat in sp̄m: qz oē agens est nobili⁹ patiēte: z ois sp̄s est oī corpore melior z nobilitior. Sed in ania sunt qd̄az potētie oīno imateriales z incorporee. s̄z intellect⁹ z volūtas. Et p̄sequenter nullum corp⁹ directe p̄t in illas impmere. Act⁹ aut̄ aliaz potētiay impant a voluntate. Ambulo em̄ z loqr qz volo. z sic de alijs. Exciptunt tñ potētie vegetatiue pris: vt digestiua z expulsiua: h̄mōi: quaz actus n̄ subsunt volūtarz ip̄o. Cū q̄ volūtas sit libera: hō lib̄erā habet electionez in oibz actibz suis: tā potētie intellectiue q̄ appetitus sensitiuz h̄mōi potētiay. Vez est tñ q̄ p̄ta celestia directe agūt in oia corpora inferiora: z id̄ etiā h̄iana corpora h̄nt diuersas cōplexiones fm̄ diuersas p̄telatitōes sub q̄b sunt generata. Et cōplexione aut̄ corpis etiā anim⁹ ad aliqd̄ inclinat. Vñ vñ est magis dispositus ad irā z alit̄ ad tristitiā. libertas tñ eligēti sp̄ manet penes volūtatē. Vñ videm⁹ q̄ aliq̄s magis dispositus ad luxuriā eligit habitū castitatē: alit̄ hō min⁹ disposit⁹ ad luxuriā eligit vitā luxuriosam. Hō d̄ Prolo. q̄ sapiens d̄nabit astris. Si q̄ nulli hōi necessitatē imponunt: multo minus impo suerunt christo. Hec oia tradit f. Tho. in locis q̄ pluribz. Sciendū est ergo vt dicit Alchimus ch̄s nō venit ad nuptias vt doceret matres p̄nere. qz vt d̄ Tho. p̄.

Dominica. I. post octa. Epi.

Valde venerabat matrem cui sponte erat subiectus. Un̄ p̄dicta v̄ba nō dixit quasi tremens matrem. Habent aut̄ duplicē expositionē. Prima est Aug. Pro q̄ sciendū est q̄ ch̄ris est vna p̄sona in duabz naturis: diuina. s. z humana: z q̄dā ei cōueniunt fm̄ vnā naturā. q̄dā fm̄ aliā: sicut idē homo intelligit fm̄ aiām: z ambulat fm̄ corp̄. Facere ḡ miracula cōpetebat ch̄ro fm̄ diuinā naturā quā accepit a patre: s; pati z mori: fm̄ humanā quam accepit a matre. Roganti ergo m̄ri vt faciat miraculū: respondet (q̄d mihi z tibi est mulier) q̄si diceret fm̄ Aug. Et eo q̄d accepit a te q̄d mihi z tibi est comune nō habeo q̄ miracula faciā: sed q̄ possum mori. z tunc recognoscā te sicut verā matrē. (nōdū em̄ venit hora mea) nō q̄dē hora fatalis fm̄ Aug. sed hora mee passiōis: vt appareat q̄d habēa a te. Alia est expositio Ch̄yso. fm̄ quā sensus est talis: (quid mihi et tibi est mulier) q̄si diceret: Hic defectus vini nō p̄tinet ad me vel ad te: sed ad eos q̄ debuērūt p̄uidere: Si tamē vis vt ex abundātiā suppleat defectū eorū: expecta: q̄ nōdū venit hora mea) oportuna. s. ad faciendū miraculū: Licet ei deficiat vinū: tñ adhuc nō est manifestus iste defectus: quē tamē oportet esse manifestū vt etiā manifestus sit z grātius sc̄q̄ns miraculū. Beata aut̄ p̄go intellexit suā petitiōnē nō esse repulsiuā. imo fm̄ aliq̄s credendū est q̄ nunq̄ aliquid ab eo petiit q̄d ille non fecerit. Quod est verisimile: quia cum habuerit sapientiam z omnia bona sp̄s sancti excellentissimi: misit discretā in petēdo. Sed quare ch̄ris genitricē suā nō appellauit materno noie: Dico q̄ beata p̄go rāto amore ferebat in filiū q̄ interdū debilitabat in corpore: Quod filius sciens a verbis dulcibus interdū cauebat: (ideoq̄ eam hic appellauit mulierē: ne dulcedine verbi materni alteraret: z sibi in cruce positus ne crepuisset. (Dixit mater eius ministris: q̄d cūq̄ dixerit vobis facite) q̄si diceret fm̄ Bedā: Lz videat ne gare q̄d petiit tñ faciet. (Erāt aut̄ ibi lapidee hydrie sex) (Hydria pp̄ue est vas aquaticū fm̄ Bedā: dicta ab hydro: grece q̄d est aqua latine. Et ideo ex hoc: sicut dicit Ch̄yso. tollit om̄is suspiciōnis

ocasio. Si em̄ illa vasa p̄us p̄tinuissent vinū. posset q̄s suspicari q̄ parum vini remansisset: z illud sapore aliquo. in disteraque: q̄d tamen fuit impossibile in vasis aequis z in tāta aque multitudine. Sed ponit numerus vasorū z q̄ntitas eorū infra. (posite fm̄ purificationē iudeorū) Iudei de facili p̄trahēbant quāsdā imundicias seu irregularitates legales: vtputa ex tactu animalis mortui q̄ plerūq̄ aquarū locutione mundabant. Illa aut̄ regio. i. palestina inaquosa est. vt dicit Ch̄yso. Et t̄do in p̄uūis parabāt aquam in hydrijs vt possent se lauādo ab illis imunditijs purgare. (capientes singule merretas binas vel ternas. i. alte capiebant binas z alie ternas. Vel fm̄ glo. hoc verbū est existimātis z nesciētis si singule capent binas vel ternas. Detreta aut̄ est q̄dā mēsurā dicta a m̄stro q̄d mēsurā est. Huius q̄ntitas diuersimode a diuersis tradit: sed verius est vt dicam q̄ de mēsurarū q̄ntitate nihil certū habem⁹: q̄ fm̄ t̄par regio nes variant. Alicubi tñ merreta est on⁹ muli. vni⁹) (Dicit eis. i. ministris (Iesus) implete hydrias aqua) fm̄ Ch̄yso. iuber ministrōs implete hydrias: vt sint miraculi testes. (z impleuerūt eas vsq̄ ad sūmū) z subaudi statim in vinū p̄uersa est. Sed hic solet q̄ri: vt̄ illud vinū esset albū vel nigrū. Et communiter p̄uenit r̄deri: q̄ erat nigrū vt miraculū appareret nō solū fm̄ sapore s; etiā fm̄ colore. q̄d euidenti⁹ fm̄ nigrū q̄ fm̄ albū fit. Et hoc videt sentire eccl̄ia q̄ cantat: aque rubescūt hydrie. Ista tñ nō cogūt. Nā ad p̄mū diceret: q̄ nō oportet miraculū esse euidētissimū: sed sufficit esse euidēs taliter vt nullus ambigat: q̄d potuit esse fm̄ sapore solū: z fm̄ sapore z colore vini albi q̄ a colore aque distinguit cōiter. Ad sc̄dm̄ dicit̄ dupl̄. Primo q̄ illa autortas est ad ōpositū pot⁹ q̄ ad p̄positū: q̄ nō dicit q̄ hydrie ruberent s; q̄ rubescerēt. i. incipient r̄dere ad rubedinē: q̄d p̄rie eis p̄uenit rōne coloris vini albi. Sc̄do q̄ cā metri sic dictum est: rubescūt: ac si dicat̄ colore vini sumūt q̄ vt plurimū est rubens. Un̄ z vinū sanguis dicit̄ vuc. Quidā p̄o vidēt tenere q̄ fuerit albū. Nā architriclin⁹ illd nō p̄gno

Tractatus. II.

uit donec gustauit. **Th** dicit Hugo cardi-
nalis. Credebat esse aqua id qd erat fa-
ctu vinu. Sed neq ista rō cogit: qz in euā-
gelio nō habet q ille cognouerit esse vinū
anteqz gustasset: s; q post gustū cognouit
illud esse vinū bonū. i. melius. Hugo autē
dictū suū nō pbat. Et reuera circa hoc vi-
des tenendū q fuerit nigz ppter rōnes p-
dictas q s; sunt solubiles: s; sunt pbabiles
z rursum qz fm doctrinā medicorū omibz
cōputatis vinū nigz simpliciter est melius
albo: vnde vinū nigrū dicit vinū simplici-
ter: qz vinū simpliciter appellat sanguis vve
vt patz **Gen. xli.** **Ch**is autē fecit vinū op-
timū inter omia q vnqz pduxerit natura:
qz sicut ars nō pot attingere ad pfectionē
nature in opando: ita nec natura deū pot
imitari pfecte i operibz suis: vt dicit. **Et**
quis z ad hoc possit dici q **ch**is fecit op-
timū vinū nō simpliciter: s; in genere suo
scz nigri vel albū: tamē verisimile est q fe-
cerit optimū simpliciter. i. nigrū: seu decli-
nās ad nigredinē: z tanto magis qnto in
regione illa vna cōmuniter sunt alba: qz
ceteris partibz rarioza sūt pcciosiora: z a for-
tiori si rarioza etiā sint in rei pitate melio-
ra: vt in pposito. Si em̄ nō declinasset ad
nigredinē ecclia nō yteret illo s;bo: rube-
scit: qz vinū albū nō rubescit sed flauescit.
Hic etiā qrit **Chrys.** Quare non crea-
uit vinū: qd est signū maioris potētie: qz
vinū ex aqua facere: **Et** rēdet assignando
duas causas: Prima est: qz illud sic malū
nō tñ est euides z credibile multz: ideo hu-
mane capacitati pdescedēs potē ex aqua
qz ex nihilo fecit vinū. Alia est vt p̄fūdāt
errore **Danichēi** z **Darcionis** q dixe-
runt diabolū esse oim visibilibz creatorē:
deū autē bonū nō nisi invisibilibz. Si ei hoc
esset verz: **ch**is non fuisset vsus visibilibz
creaturis: qz in hoc apparuit filius dei: vt
dissoluat opa diaboli **Joā. iij.** Sed vltra
has rōnes **Th.** addit tertiā mysticā: vt
scz **ch**is osideret se nō p̄dere nouā doctri-
nā veteri reprobata: sed impleta: dū qd il-
la figurabat z p̄mittebat: tpe exhibuit.
Doraliter docemur: qm̄ aliquā aliqd a
chis petimus q tūc nō dat z tamē postea
dabit ppter aliquē bonū respectū: sic dū
re vsus est rēdere matri cuius tamē pe-

ditionē fecit. **Aug.** Quedā petita nō ne-
gantur: sed vt zgruo denē tpe differunt.
Hec ille. **Th** instrumitur vt qū qz iusserit
deus faciam: nihil disceptātes de eo qd
iusserit exemplo istoz ministroz.
Quantū ad tertiū sciendū est qz p̄uersa
aqua in vinū (dicit eis). i. ministris (iesus):
Haurite nūc qm̄ diceret: q est hora oportu-
na (z ferte architricino) Sciendū est
autē vt ex decursu diuine scripture patz z te-
stat **Th.** q antiqz solebat comedere in
lectis: vñ comedentes in scriptura dicunt
accūbere vel recūbere. **Et** inde scamna q
bus ad mensas sedemus lecti dicunt sine
thori. **Et** inde locus habēs tres ordines
mensaz z scamnoz: vt refectoria religio-
soz dicit tricinū a tris. i. tres: z cline. i. le-
ctus vel thozus. Dicit ergo architricti-
nus a tribz dictionibz q sunt **Cliner** z **cris** z
archos pnceps vel pncipalis: **Inde** archi-
trictinus pnceps tricinū. **Fuit** is iste
fm **Alchutū** p̄mus inter p̄uiaz: vt p̄u-
ta aliqs ex sacerdotibz **Iudeoz**: vt qdam
opinant. **Sed** fm **Chrys.** fuit is q perat
p̄uiaz q adhuc erat teinū: dō dñs vs-
luit qz iudex esset vini. (**Et** tulerūt). i. pot-
tauerūt obediētes. **Sed** qre nō mādauit
eis vt dicerent Architrictino: qz ipse aquā
mutasset in vinū: **Rēdet** **Chrys.** q ad hu-
milē nō p̄tinet sua facta glorioza narrare.
Habet em̄ hōc sup̄bie specie (vt autē gu-
stauit). i. statim postqz gustauit: (architricti-
ctinū aquā vinū factū). i. p̄uersum in vinū
(z nō scēbat vnde esset) qd addit ne cred-
dat aliquā fictio ex parte architrictini cō-
mendās vinū: (ministri autē scēbat q hau-
serant aquā) vñ veraciter p̄p̄is oculis vi-
derāt aquā purā in vinū p̄uersam (vocat
sp̄siam architrictinus). i. ignorās p̄rut em̄
miraculū z admīrās suauitatē vini. **Th**
cat inqz vt ipm̄ arguat vel vt veritatē in-
grat (z dicit ei **Omnis** homo) fm p̄ueta-
dinē generalē (p̄mū). i. in p̄ncipio p̄uiaz
qñ sensus sunt ex teinū viuares ad discer-
nendū (bonū vinū ponit: z cū inebriati fue-
runt). i. cū multū potauerint: tūc supple po-
nit vinū (qd deterius est) qz vini deterio-
ritas nō ita p̄cipit infecto palato: et quia
vt dicit **Th.** minus bibūt: etqz vinum
bonū in q̄ntitate sumptū cū q̄ntitate cibi

Dñica. I. post octa. Epipha.

nimis grauat: vt dicit idem. (Tu autem) 2̄ generalem p̄serudinem 2̄ 2̄ rōnem (ser uasti vinū bonuz). i. meli? (vtq; adhuc) id est vsq; ad hanc horā q̄ sumus in fine egn/ uūq;. Nunq̄ fuit in natura vinū isto p̄do/ sius. qz nunq; agens inferius equat supio ri. Tria aut̄ sunt agentia subordiata. s. de/ us: natura 2̄ ars: sic dictum est. 3o sic ars nunq; p̄t equari nature sed illam imitat vt p̄t: vt patz: qz rosa artis nunq; est eq̄ p̄fecta vt rosa nature: ita natura in epe suo nunq; p̄t equari deo. Et iō sic dicit Ebr/ y solt. hoc est generale in omnib; miracul; ch̄i: qz terminant̄ ad aliqd̄ p̄fecti? qz p̄t sit natura causare. Nunq; enī natura pos set dare ita clarum 2̄ acutum visum: sic ipe dedit ceco nato: 2̄ nunq; fecit vinū ita bo/ num sic fuit istud (hoc fecit initiū signorū iesus in cana galilee) Ista verba exponun tur a diuersis diuersimode p̄io sic: Hoc fecit initiū signorū in publico. s. qz alia fece rat in puato: sic creationem vel miraculo/ sam formationē stelle: 2̄ vocationem ma/ goz. Vel scdo qz hoc fuit primū signum ad manifestationē sue glorie. Nam qz stel lam creauit: 2̄ qz idola egypti corruere fe/ cit: non ita manifestauerunt euz esse deuz: qz non fuerunt ita nota 2̄ publica vt mul tis constaret hoc esse ab illo. Vel h̄ fuit p̄/ mū i cana galilee: qz itaq; alibi fecerat alta: sic in baptismo 2̄ in ielunio. Et istū sensuz p̄tendunt p̄ba euangeliij. Nam dicit euan/ gelista: qz h̄ fecit initiū signorū iesus in ca/ na galilee non absolute 2̄ vniuersalr. S; in. iij. pre. q. xliij. die s. Tho. qz ch̄is nō de/ buit p̄ miracula suā deitate 2̄ doctrinā as serere an̄ p̄fectā eratē: q̄ est triginta annoz. Nam an̄ istud t̄ps non cōpetit docere fm sanctos. Nec etiā manifesta debuit del tate: qz fuisset decredita humanitas. Vñ tenet ibi scrius Tho. 2̄ s̄t sup̄ Joan. qz ce/ pit facere miracula in nuptijs. Sed q̄ntū ego capio in hac re ista est snia sc̄ti Tho. Prīmū miraculū qd̄ ch̄is fecit publicū et ad publicandū deitate: 2̄ p̄firmandā do/ ctrinam suā fuit istud. 2̄ hanc sniam tenet m̄gr̄ hist. Vel possumus dicere 2̄ redit in ide: qz lz an̄ p̄ns miraculū de? fecerit mul ta miracula in ch̄o 2̄ circa ch̄m: tñ p̄mūz qd̄ fecit de? p̄ ch̄m fuit istud (Et manife

stauit gl̄iam suā). i. latentē deitate. H̄ q̄n tum in se fuit fm Ebr/ y. lz. ac illam non cognouerint. Vel gl̄iam suā fm san/ ctū Tho. i. potentia suā q̄ est gl̄iosus. (Et crediderunt in eū discipuli ei?) Sed Au gust. d̄ p̄sen. euan. hic mouet q̄stionē. Si em̄ tūc crediderūt in eū: quō erant discipuli q̄i sunt ad nuptias vocati? Et soluit idēz qz discipuli fuerūt vocati nō qz discipuli eēnt tpe inuitatiōis: sed qz futuri erant. Nō est aut̄ intelligendū fm hāc expositionē Au gust. qz etiā est sc̄ti Tho. qz tūc nullo mō ef sent discipuli vel a ch̄o vocati: quia tā ml̄ tos vocauerat scz andrēā Petrū Natha/ naelē Philtippū 2̄ vnū aliū: sed dicendū est vt cōiter dicit: 2̄ dicit D̄gr̄ hist. qz multi eoz fuerūt trib; vicib; vocati a ch̄o q̄ruz vocationum due vel vna vident̄ fuisse p̄ has nuptias: nō aut̄ p̄ma. Prīmo em̄ sunt vocati ad ch̄i noticiā: de h̄ vocationē habe tur Joan. j. vbi habet̄ qz duo ep̄ discipul; Joānis audierēs eū dicentē de iesu: Ec/ ce agnus dei: q̄sierunt locū vbi maneret: 2̄ manserūt apud eū die illo 2̄ c. Scdo ad ch̄i familiaritatē: q̄i scz turbis irruentib; ascendit in vnā nauē q̄ erat Simons: et capta multitudine pisciū vocauerunt so/ cios. i. Jacobū 2̄ Joannē: vt patz Luc. iij. Tunc em̄ secuti sunt eū: sed tñ ad p̄ria re dierūt fm aliq̄s. Tertio ad ch̄i discipula tū: sic q̄i ambulans iuxta mare galilee vo cauit eos d̄ piscatione dicens: Venite p̄ me 2̄ c. vt patz Mat. ij. Tūc em̄ vocauit pe trum 2̄ Andream Jacobū 2̄ Joannē: 2̄ secuti sunt eū pseuerant. Quāuis dici pos sit qz adhuc null? esset vocat? sicut innuit D̄gr̄ hist. Et qz iohes p̄mittit nuptijs vo cationē aliq̄z: intelligit anticipatiue dictū. Sed primū est veri?. Vel sic exponit san ctus Tho. crediderūt tūc in eū sic in verū deū: qd̄ an̄ nō fecerat: s; crediderāt et tanq; qz viro bonoz p̄dicanti sana ac iusta. Vel crediderūt viso miraclo: magis q̄ an̄ sine miraclo crediderāt solo ioānis testimonio. Allegonice ex Aug. 2̄ Bed. 2̄ Alchut. sciendū ē: qz p̄vinū i telligūt sc̄pturaz sc̄n? Bed. Apparēte dño i carne: vinosa legal sē? suauitat paulati cepat ob carnalē pha riseoz iterptatōz a p̄stia suā p̄tute d̄ficere. h̄ ille. 2̄ d̄ficere h̄ vno xps fec̄ ex aq̄vinū h̄z

Aug⁹. qñ aperuit illis sensū vt intelligerent se dicitur. Sic em sapit et inebriat: q neq sapit neq inebriat. Nihil ei sapit diuina scriptura nisi in ea intelligat chris. Sex hydrie fm eundē sunt sex etates in quib loquit lex et pphetia: q sex etates inter istos terminos cōputant: qui sūt adam/ noe/ abraā/ dauid/ Transmigratio babylonis Joānes baptista/ Finis mūdi. Impleri aut hydrias fm eundē est impleri pphetias. Et fm Alchuiū: ministri sunt doctores noui testamēti. Arbitridinus aut est alia pncipalis inter eos. Doctoraliter ista aqua significat lasciuā iuuentem: q debet nuptiaz rge conuerti in vinū bonū et deo gratū. i. vsum matrimonij licite et fideliter obseruatū. Debet inquam conuerti qntum ad substantiā vt iam non sit in ope: et qntum ad sapore vt tā non sit in voluntate: et qntum ad colore vt tā non sit in malo exemplo. Non em debet cōiūx familiaris colloquia habere euz personis suspectis.

Dñica ij. post octa. Epiphaniae. Tertius euāgelij Mat. viij.

Um descendisset Iesus d mōte secntes sūr cum turbe multe. Et ecce leprosus veniēs: adorabat eū dicens. Dñe si vis pores me mundare. Et extēdēs iesus manum tetigit eū dicens Volo: Mundare. Et confestim mundata est lepra eius. Et ait illi iesus. Videnemini dixeris: sed vade ostende te sacerdoti et offer mun⁹ qd pcepit moyses i testimoniū illis. Cū aut introisset capharnaūz accessit ad euz Cēturio rogās eū et dicens. Domine. puer meus iacet i domo paralyticus et male torquet. Et ait illi iesus. Ego veni et cura bo euz. Et rñdens cēturio ait: Dñe nō sum dign⁹ vt intres sb

rectū meū: sed tm dic verbo et sanabit puer me⁹. Nam et ego hō sum sub potestate cōstitut⁹: habēs sub me milites. Et dico huic vade et vadit: et alio veni et venit: et seruo meo: fact hoc et facit. Audiēs aut iesus mirat⁹ est: et seqntib se dixit: Amen dico vobis nō inueni tantā fidē in isrl. Dicit aut vobis: q multi ab oriente et occidēte veniēt: et recumbent cū abraā et isaac et iacob: in regno celoz. Filij aut regni ei cicient in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentiu. Et dixit iesus Cēturioni: vade: et sicut credidisti fiat tibi: et sanatus est puer in illa hora.

Um descendisset

c Iesus de monte et dicitur. In pñcti. euangelio tangunt tria puncta: q sunt Emundatio Supplicatio Exaudicio. Quantum ad primū litteraliter sciēdū ē fm Hiero. q chris in monte docuerat et pmulgauerat legē euangelicā: idō volebat eā confirmare miraculis: q: p naturalē rōnem pbari non pōt. Dicit g (cum descendisset Iesus de monte) in q discipulos docuerat (secute sunt cū turbe multe) aliq ppter deuotiōnē et doctrine suauitatē. Aliq ppter curiositatē: vt. sc. audirēt noua et viderēt miracula. Aliq ppter inuidiā vt ei insidarent: cuiusmodi erant pbarisei. Aliq ppter infirmitatem vt sanarent: sic iste leprosus de q sequit. (Et ecce leprosus veniens.) q. s. in montē ascendere nō valebat: fm Chrys. Sciēdū pō vt dicit Chrys. q dñs post sermonē in monte factū facit miracula sanando: vt doctrinā confirmet: et pmo sanando leprosum deorsum post descensum: vt significet leges euangelicā datā in monte fm Aug⁹. supra legē Moysi esse: que leprosum excludit. Ut pmo sanat iudeū leprosum: et sedo seruu Cēturionis gentile: et tertio socru petri: in signū q pmi et edē